

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VII.

Broj 27.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 litora.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru
30. lipnja 1912.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Narodni blagdan.

5. srpnja pada Narodni blagdan, dan kad se valja sjetiti dobrovoljnim prinosima hrvatskih škola u ugroženim krajevima našim.

Svijetao patriotski naum, da se pomoćne djeci našoj, da u svome materinjem jeziku mogu primati nauku i oplemenjivati svoje srce, jamačno će i ove godine naći na djelu sve one, koji osjećaju za potrebe naroda i razumijevaju veliki zamašaj pučke prosvete po narodnu sreću i budućnost.

Naš Samobor ne će jamačno zaostati za drugim hrvatskim mjestima. Jer kadgod se radi o kojoj narodnoj patriotskoj svrsi, on se je našao među prvima na činu.

Sjetimo se samo Narodnoga blagdana prošle godine. Uz velebno slavlje pridonio je naš mali Samobor malone čitavu 1000 K za hrvatske škole i tako i opet osvjetlao lice pred hrvatskim narodom.

Danas nam nije moguće donijeti detaljni način proslave „Narodnoga blagdana“ pošto se još odbor nije sastao. Odbor će se sastati tek sutra ili prekosutra, tako da će još posebnim proglašenjem moći pozvati naše građanstvo, da se spomene svojim obolom hrvatskih škola i ispuni svoju rodoljubivu dužnost.

Poznato je, kako su se požrtvovno i pripravno založile naše gospodjice za hrvatsku stvar lanijske godine; odbor će ih i ove godine zamoliti, da preuzmu na sebe sabiranje darova.

Nema nikakve sumnje, da će se one rado odazvati patriotskom pozivu. Imena pak rodoljubivih darovateljica iznijet će odbor u Samoborskom Listu kao i lani.

Apeliramo na naše građanstvo, da se spomene toga dana plemenite i patriotske namjene. Neka svak pridonese po mogućnosti. Svaki filir dolazi dobro u opću narodnu probit. Naprijed za hrvatske škole!

Domaće vijesti.

Naš list štampan je ovaj put jedan dan prije radi blagdana u subotu.

Ispiti. U nedjelju poslije podne održan je ispit u ovdaljoj šegrtskoj školi, koji je dokazao lijepe obučene rezultate kod našeg obrtničkog podmlatka, kojemu je šegrtska škola od tako eminentne važnosti po buduću život Crtarake i pismene radnje sve udešene prema stručnoj potrebi budućih obrtnika pobudile su kao uvijek posebnu pažnju. Ispitu su prisustvovali mjesni školski nadzornik g. Fr. Reizer ml. od duhovne oblasti župnik i dekan g. Fr. Forko. Još su bili na-

zočni umirovljeni župnici gg. Fridrik Crkvenec i Gluhak. Od obrtnika su došli na ispit gg. Jos. Bračun, A. Filipec, M. Hodnik i A. Unetić.

Najbolji i najmarljiviji šegrtri u prošloj školskoj godini bili su Viktor Barešić, Josip Bernscherer, Stjepan Cimermančić i Stanko Wintersteiger. Ovi su dobili prvi red s odlikom.

U ponedjeljak i utorak prije podne obavljani su ispiti u pučkoj školi, te opetovnicama, te su im pribivala ova gg: od strane kot. oblasti žup. tajnik Špigelski; od duhovne oblasti župnik i dekan Fr. Forko; od školskog odbora Fr. Reizer ml. Od strane roditelja učeće mladeži bio je žalibože slab odziv. Djeca su jasno, sigurno i s razumijevanjem odgovarala na pitanja, te pokazala u svjema predmetima vrlo lijep uspjeh.

Članom stalnog povjerenstva u svrhu pripreme za zakonodavne radnje u svim granama autonomne uprave kraljevina Hrvatske i Slavonije za vrijeme od god. 1912.—1918. imenovao je kraljevski povjerenik u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji dr. Gjurju Horvata, kr. javnog bilježnika i odvjetnika u Samoboru.

Dar društvu za poljeplavanje Samobora. Gosp. Stjepan Švarić posjednik iz Zabuka, darovao je prigodom podjeljenja građevne dozvole za dogradnju vile kod svoje kuće u Šmithevoj ulici — iznos od 10 K — na čem mu društvo ovime zahvaljuje.

Iz starih zapisnika:

1822.

1. Restauracija magistrata obavljena je 8. veljače pod predsjedanjem suca Ivana Topoličića. Prije svega izneseno je jedne jedno pismo od „vicesuca“ Ferdinanda od Polmenec, koji traži, da se imade restauracija održati samo u nazočnosti rečnog „vicesuca“ ili „velikoga suca“ Henrika pl. Mikšića. To pismo je još prije 4 dana pokazao „vicesudec“ Budimir Praunsperger općinskomu sucu Topoličiću i Francu Reizeru.

Zastupstvo samoborsko bilo je nemalo uzrujano radi ove poruke. Držalo je pravom, da to znači narušavanje njihove autonomije i stoljetnih prava, prema kojima su oni mogli sami ustanoviti dan općinskih izbora, a nijesu trebali nikoga pozivati od viših oblasti. U ovoj razumljivoj općoj uzrujanosti i bezobzornosti imade jamačno i tražiti utrobit, da je restauracija bila zakazana tek za 8 dan u mjesecu, dakle se imade od davna vrata na Bialevo, 3. februara.

Nakon tih debata o izvanrednoj posudbi stvari se ušli gradski oci sastajati, koji glasi doslovno:

„Koji je u ovom poručivanju niti kakav arifmetički stvarni varmožnje niti kakova ispravna konstatija gospođe vicesudca, budi takaj gospođa velikoga suca naprvo došla; i dobro znamo je, da valja zapovjediti puta poslije završiti se mogu; i tomu takaj vada

zevedilo se je da gospođu velikomu sudcu od Mikšić od spomenute zapovedi kaj znano, s tem više zadržavanje ovog posla osvetli je — misli onda privilegirana općina po jakosti najsmožnejšega spreminuloga kralja vugerakoga Bele spomenka složenoga privilegijuma, kojeg kojeg ona pred stotinami let izbiranje magistratskih osoba prez kojeg poleg budućega općinskoga svedoka budi komisara nepretrgano držala je, restauraciju magistrata prez rečenoj zapovedi niti najmenje blizu pristupiti, prez prečke naprvo uzeti“.

I nakon toga rakijučka prelazi se onda — na izbor suca kao prvu točku dnevnog reda. Ali prije nego se moglo preduzeti kandidiranje, konstatuje se, da manjkaju 4 asstora. Tu je prazno mjesto Vida Tunkovića, koji je „mentuvan svoje časti“ s razloga, jer „proti poleženoj prisegi vse otajnosti i dokončite magistrata razglasuje i dobro ove priv. općine nikakvom načinom ne premisli“. Mjesto njega je sada izabran Alojz Sejt. Pravi asstor a tako i ostala trojica. Notar Maršić supstituirao je senatora Juraja Martinkovića, koji je za francuska vremena prešao preko Save. Sada se je ovaj povratio, a samjama Maršićeva imade prebiti se prije, jer on nije „svojemu magistratskomu stoicu nigdar odgovaral“.

Za suca su kandidirani Topoličik, Matija Štoc i Fr. Peršin. Izabran je Topoličik sa 29 glasova.

Privatja se riječ, što će se mjesto nepolitenoga notariusa Maršića izabrati. „Vuzeto

je na promišljanje, da sve dobro i zdržavanje reda jedne općine jedino od marljivosti jednoga notariusa visi, koji takaj za najveću silu i vu domovine pravica potrebnno razumeti bi se morali, zato dokiam jedna takova persona iznajde se“ — supstituirao se na ovo mjesto Ludvig Bedečik. Za fiskusa je potvrđen Anton Merse uza sav protest s njegove strane „zbog vnojih općini vučinjenih vernih službi“. I kapetan Reizer htio je ostaviti službu: „kajti pak vu njem općinska zaufanost ima se“ zamoljen je od cijele općine, da zadrži svoju čast, još za jednu godinu. Na pomoć mu je pak pridijeljen Alojz Sejt. Za kuratora pupilomom izabran je Adam Rumpier. Još su izabrani desetnici, „Schätzmeisteri čez meso, krčme i na placu“, kvartirmeister, porkulab i „ognja komisari“.

Jedan izabrani desetnik trgovac Franjo Turkar ne htjede ni pod živu glavu svoju službu preuzeti, niti prisegu položiti. Gradski oci ga rez milosti zato osudjuju:

„Magistrat kak i mala općina takvoga nepokornika, koji ovde vu opidumu, na dobrem mestu stanujući, pomaže se, ter magistratu i općini kakve službe vučiniti brani se, na 30 forinti biraga platiti, ali službu prijeti oduzdi je“. — Urkar ipak ne prima službu, jer je kao trgovac valjda i ne može, a općina onda na njegovu prošnju ipak postaje nešto uvidljivija i presudjuje ga na 25 forinti, koje Turkar odmah polaže na ruke suca.

B. T.

Osobna vijest U Samobor je prispio na ljetovanje gosp. dr. Adolf pl. Cuvaj od Ivanske, tajnik u hrvatskom ministarstvu u Budim-Pešti, sa gospodjom.

Koncert članova hrv. kazališta. Na Petrovo i Pavlovo u pol 9 sati uveče priredjuju u Penziji Samobor umjetnički — humoristički koncert članovi hrvatske opere iz Zagreba. To će biti rijedak umjetnički užitak i ugodna glazbena večer u Samoboru. Tko je polazio operete u Zagrebu znade, da su gdja. Polak i gosp. Strmac ponajbolje sile naše operete u Zagrebu, a te dolaze u Samobor. S njima će doći i gg. Bojničić i Dević, i tako će biti na koncertu uz lijepo pjevanje i napretek uspjele šale.

Nadamo se, da će se naše građanstvo brojno odazvati tom koncertu, da našim domaćim umjetnicima bude njihov trud barem donekle nagradjen.

Našim umjetnicima naš srdačni „Dobro došao“ i do vidjenja danas na koncertu.

Skladba Josipa Vanjeka. Nedavno je domobrandska glazba svirala u Zagrebu na Zrinjevcu skladbu našeg zaslužnog Josipa Vanjeka: „Arija i fantazija za krilni rog“.

Izložbe ženskih ručnih radova kako pučke tako i ženske stručne škole bogate su i ove godine s uspješnim izložbama, koji svi pokazuju ukus i trud naših učiteljica.

O izložbi ženske stručne škole donijet ćemo podrobniji izvještaj u idućem broju, budući da nam to ovaj put nije moguće radi nedostatka prostora.

Na sokolski slet u Prag pošli su od našeg Sokola gg. Saurer, Hrčić, Levičar, Jurčić i Jurković.

† **Ana Sušnik**, punica našeg vrijednog sugrađana Ivica Budija, a majka ravnajućeg učitelja u Sisku, Antuna Sušnika, umrla je ovdje u nedjelju ujutro nakon odulje i teške bolesti u 74. godini svoga života. Pokojnica bila je udovica iza samoborskoga učitelja Antuna Sušnika. Bila je čestita majka, te nade sve marna domaćica, koja je u kući svoga zeta vodila kućanstvo uzornim marom i ljubavlju sve, dok joj nijesu fizičke sile malaksale. Sprovod joj je bio u ponedjeljak poslije podne: uz veliko saučelje građanstva, društava i bratovština. Iz kolegijalnosti prema njenom sinu došla je na pokojničin sprovod učiteljska deputacija iz Siska pod vodstvom ravnatelja tamošnje više pučke škole g. Mihovila Juga. — Laka joj zemlja!

† **Jelisava Brivec**, posjednica, umrla je nakon duge i teške bolesti 25. lipnja ujutru u 73. godini života. Uz saučelje roda i građanstva pokopana je u srijedu poslije podne na ovdšnjem župnom groblju. — Pokoj joj vječni!

Ivanje. Uoči Ivanja, kad se pale krijesovi po hrvatskim gorama, razvijetio je ovdajnji klub „Sišmiš“ staru gradinu. Uspjela iluminacija dovela je mnogo općinstva na ulicu. Sa brdina razabrali su se također brojni krijesovi po bližim i daljim gorama, koji su naviještali Ivanj-dan.

Iz trgovačko-obrtnog muzeja u Zagrebu. Permanentne zbirke ovoga muzeja bivaju sveudilj potpunije, što je samo siguran znak, da je u naš privredni svijet prodrla spoznaja o urednosti ovoga muzeja.

U novije vrijeme treba istaknuti izložke i hrvatske tvornice štapova baruna Almocha u Bregani. Ova je izložila potpunu kolekciju štapova i držaka za suncobrane, kišobrane i za šetnju te na koju se osobito upozoruju trgovine bazarskom, sunco i kišobrana te trgovci zlatarskom i draguljarskom robom, jer im takove obilate zbirke ne mogu predočiti putujući agenti, kad pohađaju svoje mušterije.

Analfabetki tečajevi. Vladni odio za bogobitovlje i nastavu izdao je novu naredbu, kojom određuje, da analfabetki tečajevi imaju početi s 1. studenoga o. g. Oblasti su pozvane, da do konca srpnja izvijeste, što je učinjeno u područja pojedinih kotareva, da se pomenuti tečajevi mogu održati. U tečajevima će se upotrebljavati

kao učevna knjiga čitanka za odrasle abecedare u Hrvatskoj i Slavoniji, koja je štampana vladinom nakladom, dok će se glede ostalih knjiga zdati u svoje vrijeme zgodne odredbe.

Anketa za vozni red na samoborskoj željeznici Dana 7. srpnja t. g. održat će se u hotelu „Royal“ u Zagrebu u 10 sati prije podne anketa za sastav voznog reda na lok. željeznici Zagreb-Samobor, na koju se anketu p. n. zainteresirani ovime pozivaju.

OVAKO nam javlja ukoliko prometna uprava samoborske željeznice. Držimo, da nam nije nužno posebice isticati važnost ove ankete, koja može puno pridonijeti, da se jednom vozni red naše željeznice ustali, i da potpuno zadovolji putujuće općinstvo Ovdje će doći do međusobne izmjene mišli, svaki zainteresiranat će imati prilike, da navede razloge za eventualnu promjenu voznoga reda bilo u kojoj točki, a što je glavno: prometna uprava imat će tako prilike da čuje želje i razloge općinstva i prema tome odrediti vozne redove.

Samo bi trebalo da i općinstvo, koje ima posebnih želja glede voznog reda, dodje na ovako sazvanu anketu i da ih tamo istakne. Jer inače će ostati i opet sve pri starom. Odluku prometne uprave, da dodje u susret željama općinstva, treba pak svakako odobriti.

Svršetak školske godine. 30. o. m. j. svečanim će se načinom zaključiti škol. godina na ovopodručnim pučkim školama. Svečana sv. misa sa „Tedeumom“ bit će u župnoj crkvi sv. Anastazije u pol 8 sati. Nakon toga će se školska mladež vratiti u svoje škole, gdje će im se proglasiti redovi. Školska mladež trg. Samobora sakupit će se u prostoriji i godišta, gdje će najprije djeca otpjevati Kraljevku. Izatoga će mladež oslovit mjesni školski nadzornik, počem će se pročitati imena odlikaša, kojima će se izručiti nagradne knjige. Svečanost će se zaključiti s pjevanjem hrv. himne „Lijepa naša domovina“.

Glavna skupština dioničkog društva samoborske željeznice održana je u srijedu 26. o. m. j. u Budim-Pešti. Iz Samobora joj je prisustvoval gosp. dr. Gjuro Horvat kao član ravnateljskoga vijeća. Na dnevnom su redu bili izvještaji o prometu u prošavloj godini, izbor ravnateljstva, prijedlog glede promjene statuta, te razni drugi prijedlozi.

Blagajnički računi za godinu 1911. proknadjeni su u redu, te je podijeljen ravnateljskom vijeću apsolutorij. Prometni primitak iznosio je 144.457 K 02 fl., izdatak 120.600 K 68 fl., ostatak 23.856 K 34 fl.

Na skupštini je povedena riječ, da se ukloni nerazmjernje u voznim cijenama, koje danas postoje između Samobora i Podsusjeda te Podsusjeda i Zagreba. Zaključeno je da se ovo provede. — Pošlo je ministarstvo dozvolilo produženje pruge samoborske željeznice do državnoga kolodvora u Zagrebu, to bi se imala ova pruga izvesti već početkom iduće godine. — U principu je prihvaćeno produženje željeznice do Bregane. Imaju se povesti još daljnji izvidi sobzirom na rentabilitet produžene pruge. — Na mjesto definitivno odstupašeg prometnog upravitelja g. Josipa Kamlera imenovan je prometnim upraviteljem gosp. Ernst pl. Winecke.

Važno je podatke iz izvještaja, što je po ravnateljstvu podnesen ovoj skupštini, donijet ćemo u narednom broju.

Bioskop na Novom trgu. Od prošle sabote imamo na Novom trgu bioskop. Zanimljivo je, da mu je vlasnik samoborac, Stjepan Kozlović. Bioskop sa svojom jasnom prikazbom, čistoćom slika i opsežnim, zgodno odabranim repertoarom posve lijepo zadovoljava svoju svrhu, pa ga za to i općinstvo u dosta velikom broju pohađja. Predstave su radnim danima jedamput, a blagdanima po tri puta. Cijene se mogu nazvati umjerenima.

U srijedu poslije podne pohađila je bioskop školska mladež samoborska s učiteljskim zborom. Vlasnik je ovu predstavu

udesio samo za djecu. Ova su žive slike pratila s velikim zanimanjem, a kako je najveća većina tek prvi put vidjela bioskop, razumljivo je, da nije bilo kraja začudjenju. Djeca su plaćala za predstavu po 10 filira. Za siromašne učenike, platila je ulazninu trg. općina po odredbi trg. upravitelja g. Copa — što valja s pohvalom istaći.

Cesta Bregana-Bregansko selo. Kr. zem. vlada odjel za unutrašnje poslove otpisom od 11. lipnja odlučila je, da se cestogradnja Bregana-Bregansko selo ne može dotle u tečaj staviti, dok kr. županijska oblast ne iskaže, da je, nekojim načinom manjkajući dio gradjevine glavnice od 3400 K posvema osiguran, jer se ta svota iz zemaljskih sredstava, radi pomanjkanja istih pokriti ne može. O tome se imaju interesirane općine obavijestiti, te uzastojati, kako bi se još manjkajući iznos po općini Podvrh i interesiranim vlastelinima osigurao.

Pregledba pivnica. U četvrtak je prispio u Samobor prof. Kaitner, zem. pivničarski nadzornik, koji je uzeo uzorke vina za analizu, pregledao neke pivnice te obavio kontrolu glede vođenja očevidnika vina.

Izbor zastupstva opć. sv. Martin. U subotu, 22. lipnja obavijen je izbor zastupstva općine Sv. Martin za novu trogodišnju periodu. Izbornom je činu predsjedao županijs. tajnik G. Spigeliski, a perovodja je bio opć. bilježnik i načelnik Leo. Loger. Od 8-9 sati dovršen je izbor velikih porezovnika, te su glasala samo trojica od ovih izbornika. Poslije je započeo izbor u malom porezu.

U velikom porezu izabrani su Oskar pl. Šimić, Josip Korenčić, Franjo Derdić i Josip Bašić, u malom porezu izabrani su jednoglasno: Stjepan Solčić, Franjo Bašić-Ranković, Tomo Terihaj, Mijo pl. Bašić, Stjepan Benceković, Juraj Prevedar, Stjepan Žitković i Cenko Ladović.

Prigovora protiv izbornog čina nema. Zapisnuću se ipak nije moglo da odmah obavij, jer nijesu bili svi izabrani odbornici nazočni.

Kradja na groblju. Sa grobn pok. Ivica Levičara ukradene su neki dan dvije vaze s umjetnim cvijećem sve u vrijednosti od 21 K. Redarstvo bi trebalo povesti izvide, da udje u trag tom pokvarenom čeljadetu, što pljačka poganom rukom grobove.

Izgorjela komora. U noći od 23. o. m. j. opalio je grom u komoru žitelja Lovre Brkovića u selu Orešju općine Sv. Nedjelja, te upalio krov, koji je posve izgorio. Steta iznosi 400 K, a osigurano nije bilo ništa. Okolišno žiteljstvo priteklo je u pomoć i tako vatru lokalizovalo, da se nije raširila i do susjednih krovova.

Krivi glasine o razbojstvu. Prošle nedjelje priono je netko krive glasove po Samoboru, da je izvedeno razbojstvo na prev. gosp. dra. Aleksandru Badaju, predstojačku kr. zem. vlade u miru, koji se nalazi na ljetovanju u sv. Heleni. Dva čovjeka sa samoborsima u ruci da ga saustavile i prisilile na izručenje novca. Ovi su se glasovi malo kasnije ustanovili kao skroz nezastani, jer niti je tko g. dra. Badaja napao, niti je zahtijevao od njega kakav novac.

Kako u Samoboru tako i u okolni vlada najveća sigurnost, te se i nitko ne sjeća, da bi se ikad desio slučaj razbojstva u samom mjestu ili u njegovom okoliša.

Automobil prevoze je krava Martina Glučića u Rambergovoj ulici. Automobil je vlasništvo Stj. pl. Daubachya iz Zagreba. Krava je procijenjena na 300 K.

Racija u Samoboru Po nalogu kr. kotarske oblasti održana je prošle nedjelje racija po Samoboru. Ophodnja baje su ostale bile su dvije, te je svaki sastanak od jednog oružnika i dva strijelara. Jednoj je ophodnji bio na čelo trg. upravitelj Josip Cop a drugoj bilježnik Stjepan Veković. Druga ophodnja privrila je čelni osobe u redarstvene use.

Oslijedo ga nošom. Prošle nedjelje šetali su uveče općiv. pravnik Ivan O. sa

jednim svojim prijateljem. Neki radnik gurnuo se u nje, na što je došlo do prepirke koja se razvila u tvorni napadaj Radnik je nato dozvao i svoga druga te je Ivan O. zadobio nožem ozljedu u okolicu srca. Ispostavilo se, da su dotični radnici Milan Levak i Franjo Dobrinec, te su isti već po kr. kot. oblasti presudjeni na 14 dana zatvora. Daljnje izvide vodi sud. Ozljeda je lake naravi.

Kradja novaca. Sitničaru Milanu Biščanu u Bregani nestalo je 50 K u gotovom novcu. On je taj novac držao u zatvorenoj ladici stola u sobi, gdje je spavao. Tat je silom otvorio ladicu i prisvojio si novac. Osim toga si je za put još odao polič šljivovice u vrijednosti od 3 K. — Radi ove kradje prijavljen je šakitnica Stjepan Hočevar iz Obrečja općine Velika Dolina u Kranjskoj ovomjesnom kotarskomu sudu.

PROSVJETA.

Uspjeh gdjice. Emice Anger. 24. o. mj. održana je zaključna produkcija glazbenoga zavoda u Zagrebu, kod koje je sudjelovala i naša mlada samoborka, gdjica. Ema Anger. Sve zagrebačke novine bez razlike obasipaju najvećom hvalom njezin glas i njegove vrline kao i izvršanu školu, koju posjeduje.

„Agramer Tagblatt“ među ostalim piše: U gdjici. Anger upoznamo jedan dramatski sopran od velike snage. Jakost njena glasa dostajala bi i za daleko veći prostor negoli je to jedna koncertna sala. Kod toga nije njezin jaki glas opor, usuprot gibak i miloglasan. Gdjica. služi na čast školi gdje. Brückl.

„Narodne Novine“: Gdjica Ema Anger iznenadila nas je napjevima iz „Rusalka“ i „Tosca“. Njezin meki i topli organ ide k srcu.

„Obzor“ se ovako izjavljuje o nastupu gdjice: Frekventantica gdjica. Ema Anger, učenica gdje. prof. Brückl u dvjema arijama Rusalka (I. čin) i „Tosca“ (I. čin) izazvala je udivljenje svojim snažnim i blistavim glasom dramskog soprana, koji je mek i podan, a opsežan čist i ječan u svim registrima. Veoma korektno postavljanje, izdavanje i dikcija, što je na čast njezinoj vrsnoj učiteljici gdje. prof. Brückl. — „Pokret“ piše: Najuspješnija točka bijaše pjevanje gdjice. Ema Anger. Glas skroz na skroz dramatski veoma opsežan i pun, dobio je u učionici gdje. Brückl mnoge odlike i dosta kulture, tako te je arija iz I. čina Puccinijeve „Tosca“ u gospodjičinoj interpretaciji imala nešto nova, vlastitoga. Čuvstvo se, dakako od treme nije moglo spoznati, a i ne dostiže još i finoće izražaja, no sve u svemu gdjica. nam je pokazala dva prva uvjeta: lijep glas i korektnu školu. — Šteta, te umjesto „Rusalka“ nije odabrala koji komad Wagnera.

Grozdo moljac.

Ovog štetnika, koji uništava grozdje, uzima se i kod nas na laku ruku. Njegovu suzbijanju ne podaje se veće važnosti. Istina tako to bijaše i drugdje. No ne bi bilo poželjno da čekamo, dok iskusimo i sami, koliko može da bude štetan. Ni u Njemačkoj isprva ne podavaše mu veće važnosti, te je odbrana bila djelomična i dosta mlitava, dok se napokon nije tako razmnožio, da je godimice polovicu i dvije trećine berbe uništio.

Danas se je u Njemačkoj već tako razmnožio da ga se daje samo s velikom energijom i silnim troškovima suzbijati.

Troškovi odbrane po jutru dosegli su već na 300 maraka.

U pojedinim mjestima osnove se posebne zadruge za odbranu protiv moljca. Svaki je vinogradar dužan braniti svoje vinograde od grozdovog moljca, pa koji bi to propustio, obavlja to oblast na trošak dotičnika i podjedno ga kažnjava velikom globom.

S tim moljcem imadu Nijemci toliko borbe i neprilike, da imati danas na Reini vinograd, smatraju dotičnika sažaljenja vrijednim.

Tako je eto kod njih, koji imadu sreću da skupo prodavaju svoje vino, ne ispod 120 K hl, te potom i troškove lakše snose. A kako bi to izgledalo kod nas, gdje je vino hl po 40 K i manje. Njemačke stručne novine danas i ne pišu o čem drugom doli o moljcu. Došlo im je već do grla.

Iz Njemačke raširio se taj insekt u Austriju, odavle u Ugarsku i napokon k nama. I u Ugarskoj imadu danas već u pojedinim krajevima mnogo troška i borbe s njime. U Hrvatskoj raširio se je također i biva ga sve više, napose u Daruvaru umnožio se je već tako, da je većim gospodarima po 100 hl. priroda uništio prošavše godine.

I u našim svim krajevima opaža se već ovaj moljac, naročito zagrebački vinogradari tuže se na nj. A biva ga i kod nas u Samohoru i okolici svake godine sve više. Pa i ove godine nema vinograda, gdje se ne bi opazio.

Nije ni čudo kad se znade, kako se silno množi, jer ga imade dvije vrste sa dvije i tri generacije, te se odjedne ženke u jednoj cigloti godini razmnožio do blizu pol milijuna.

Ovo spomenusmo radi toga, da se vidi kako je taj štetnik po vinograd doista pogibeljan pa da se njegovo suzbijanje ozbiljno uzme i za vremena invaziji preduzetne. O čem ćemo podrobnije donijeti u sljedećem broju.

(Nastavić će se.)

Gospodarstvo.

Dvije tri sa našeg tržišta.

(Svršetak)

Kraj ovakovog poskupljivanja peradi jaja i mliječnih jestvina može se reći, da je još ipak najizdašnija, najzdravija i najjeftinija hrana meso, dok se dobije 1 kg. govodine, teletine i slanine po 1 K 40 filira.

Poskupljivanje rečenih živežnih sredstava nije danas daleko nikakvo čudo. Ali se moramo čuditi sebi. Zašto se ne trse svi, kako već koji može, da se domaće blagostanje digne u cijelom gospodarstvu, da svaka kuća ima doma donekle bud ruha i kruha; da od nas ne odlazi daleko u tudjinu našim znojem krvavo zasluženi novac, da si špekulanti trpaju džepove, što na nama debelo zaslužuju.

Hranimo blago, svinje, perad to je u svako doba gotov novac, obradujmo vinograde i polja, gojimo trave, da budu pitomnije, jer dobra krma zlata vrijedi za odgoj blaga.

Da se pak dodje na kraj prekupljivanju svakojakog živeža na trgu bud na ulici kao i kod riba (što također utječe na dizanje skupocje), dužan je svaki nadležnom činovniku ili stražaru prijaviti opaženi slučaj.

Zapljenjeni živež valja putem javne dražbe prodati i ovako prekupce poučiti, da se imaju okaniti rdjavog posla na našem trgu.

Jošip Budi st.

Odbor Ćirilo-Methodske podružnice

za Veliku dolinu smatra si dužnošću, da javno izrazi svoju zahvalu svjema, koji su ga povodom posljednje zabave na Bregani, u svemu blagohotno podupirali.

U prvom redu zahvaljuje za blagohotan nastup p. n. pjevačicama i pjevačima društva „Graničar“, nadalje g. Milanu Cvetkoviću, koji je kao vještak u svemu pomagao sad ovdje, sad ondje, dalje gdje. Faniki Matijašić koja je kao gajalica za svakog rado znalac imala za izreči mnogo sreće, te gospodjicama Danici pl. Dominić, Zlati i Zori pl. Kipach, Zlati Prišlin, Albini i Adeli Reis na njihovom trudu kod blagajnice i kod rasčavanja brujeva sreće.

Gosp. Eugenu Kožaku za besplatne plakate i napokon svim plemenitim darovateljima dobitaka, cvijeća i peciva, kao i svjema posjetnicima zabave.

Braći Hrvatima koji su usprkos nepovoljna vremena ipak pokazali svojim sudjelovanjem da razumiju hrvatsko-slovensku uzajamnost pospješivati i tvono.

Hvala Vam! Budite naši, mi smo Vaši.

Za odbor Ćirilo-Methodove podružnice:

Fran Jelinek Jakob Humek
predsjednik blagajnik

Valent Ivanuš
tajnik.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

CIRKVENICA

morete kupalište i zimsko klimatsko ljekilište u HRVATSKOM PRIMORJU.

Jedino moreno kupalište, gdje je doo na 500 metara od kraja naplavljeno finim pijeskom, a more plitko, da se djeca i bez nadzora kupati mogu. Preporuča se: kod bronhitisa i astme, srčanog slabosti, slabosti i bijedobolje, žučnih bolesti, krvavog rinitisa, bolesti srca i vježbanje. Krugom liječi se bolesti na disanju. Našaje odlični su i protiv svih vrsta, astme, slabosti, opće pluća i pogorlova. Ovdje se jako preporuča stanovanje i boravak djece, kojoj boravak u Cirkvenici dobar čini, te se u ovom ljetnom vrijeme oporava. Prosipite i sve polazne opće ljekiliste svjetlosti na svijet.

„Draživo se promet stanova u Zagrebu i Ljubljano povjerenstvo u Cirkvenici“.

4 filtra

Nabavi cigaretni papir u Zagrebu

4 filtra

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdraviti neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoi samo 4 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

u ZAGREBU.

4 filtra

Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.

Svratište

k „bobačkom rogu“

Novo i krasno uređene sobe s električnom
raavjetom. Elegantna restauracija. Izvršna
kuhinja, dobro vino i pivo.
Brza i točna posluga. — Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Čateške toplice

otvorene 4. svibnja.

Akrathoterma prve vrste, temperatura 40—42° R,
izvršno djeluje protiv uloga, reumatizma, bolima u
mišićima i u udovima, neuralgiji, kožnim bolestima,
eksudatu i t. d. — Stanovi i kupališni bazeni na-
novno sazidani, odgovaraju svjema higijenskim zah-
tjevima. Dobra i jeftina opskrba.

Kupališni liječnik dr. Mijo Juratović.

Dalje obavijesti daje uprava „Čateških to-
plica“, pošta Brežice.

Svaki Hrvat rabi samo

Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a
prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u
liječarni g. Mirka Kleščića.

Prirodno ljekovito vrelo gorake vode

STERNOV

prema poredbenoj analizi najbolje od
svih goških voda.
Dobije se u trgovini E. Presečki.

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“

Najljepše

Kambrike,
delene i zelire,
sunco- i kišobrane,

kao što i lijepe ljetne štofove svake vrste i
uz najumjerenije cijene prodaje

L. ROSENBERGER

trgovina manufakturne robe
SAMOBOR, glavni trg

MILIJONI

upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac

Kaiser

prene karamele

sa tri omotke

6050 svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 l.

Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

liječarnika u Samoboru.

Ignac Ivanščak

stolar za gradnju i pokućstvo

Samobor, Jurevska ulica bro 5.

preporučuje si. općinstvu svoju radionicu, u
kojoj izrađuje svakovrsno pokućstvo so-
lidno uz najumjerenije cijene. Isto imadem
na skla dištu uvijek svake vrste

gotovih mrtvačkih lješova
iz tvrdog i mekanog drveta te tarjetiranih u
raznim bojama.

Preporučujuć se si. općinstvu za ci-
jenjene narudžbe bilježim s vele štovanjem

IGNAC IVANŠČAK

stolar.

Pločnik od betona

imitacija asfalta

5 K po četvernom metru.

Narudžbe prima E. PRESEČKI
Samobor.

LIJEČILIŠTE I LIJEČILNIŠTE
— SAMOBOR —

blizu Zagreba u prekrasnom, gorškom i samoborskom kraju sa najpovoljnijim kli-
matičkim prilikama.

Liječenje. Potpuno moderno sredstvo Hydroterapije, liječenje električnom sa električnim dvo-
stanicama bezboljno. Kupali sa električnim tuširanjem, vrućim zrakom, parem, tuširanjem, vodjenim i medicinskim
primjenom. Umivanje u kupa, masaža, vježbe i vježbe te kupaonice.

Primaju se u liječenje i bolesti živčanoga sustava kao: živčana umorost i prenapetost, neu-
rasthenija, histerija, hypochondrija, neuragija, migrena, glavobolja, nesanic, bolovi centralnoga živčanoga
sustava i bježne, tubus, kipi. Bolovi dišnih organa: astma, bronhitis i bronhijalna astma i emphysema.
Bolovi probave: neurostomak, cirozični protjevi, nervozna dyspepsija; sa tim: hipohondrija, ciroza,
tubus, diabetes, ulazi te rubeozitizam; bolesti ura kao grubijski urea, intermitentna, uricaciduroza. Takođe
neurostomak, bježni cvjet i dr.

Stan i općina u vrlo lijepo uređenom „Hotel Penzion Samobor“ sa svim za izbor soba. U
Hotelu prekrasni park. Tu su: Za bolesne postoji vježbovna, vježbovna i dišna terena, tuširanje. Cijena je
za potpuno općinu 5 K dnevno i prema dogovoru.

Stacionirani su od 1. svibnja do 1. listopada. Zapošteni liječnik je dr. M. Juratović.

U sjedeći satni se pošta, telegrafika i telefonska postaja te bolničar vijećnik bolničara Zagreb-
Samobor (od vožnje).

Postoje sljedeći dani pripreme

Uprava liječilišta u Samoboru.

trg Leopolda Salvatora.

DENTIN.

Vodica za zube i usta

DENTIN Prašak za čišćenje zubiju.

HAIR WATER.

Vodica za kosu.

ANTISUTIN. Prašak proti znojenju nogu.

ONNOFERIN.

Okrepiljuće vino za rekovalenscentne

BALSAM proti kurjim očima.

MALVINA CRÈME pomasti za očuvanje i
uzdržavanje lijepog čistog lica i kože.

Najfinije sapune, sve vrste kefica za zube
francuskih parfuma, kao i sve ine kosme-
tičke preparate uvijek svježe.

Dobiva se u liječarni M. Kleščića, Samobor.

Samoborci i Samoborke

sjetite se

„Društva za poljepljanje Samobora“

U ljetnoj vrućini

najradije se pokazuju razne svježake bolesti. Proli tim bolestima je

SKROFIN

veoma uspješno desinfekciono sredstvo od prokuvane vrijednosti
koje ubija sve bolesti, koje se sa hranom unakaju svinjama u
želudac, te ih tako čuva da ne obole.

Dobiva se samo u liječarni:

M. KLEŠČIĆA u SAMOBORU.

Listovni papiri i omoti sa slikama Samobora

Veliki izbor samoborskih razglednica

Album sa 10 samoborskih slika,
čestitke, ruže, djeca, ljubavne karte itd. Uspomeni
na Samobor Veliki izbor

krasnih slikovnica

knjižica za bojanje za djecu, krasnih spo-
menara, tintarnica, molitvenika, raznovrsnih
koledara, pišaćeg i risaćeg materijala, torba, pernica
klozet papira omot po 20, 30 i 40 fil. Raznih nožica

Svilenog papira za ruže.

Pestica. Svakovrsnog lišća Cigareti ih tuljica
Papira sa police u ovim bojama i vrstama.

Preporučuje najjeftinije

Tiskara i papirnica S. Šeka.